

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

שמות

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ו

(תרגום הפשי)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה

לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח התמים

הרב חיים מאיר ב"ר אברהם שמואל ע"ה בוקיעט

שמש כמשגיח וראש ישיבה בישיבת תומכי תמימים המרכזית
וכרב בבית הכנסת עונג שבת באיסט פלעטבוש למעלה מיובל שנים

נלב"ע אור לז"ך טבת ה'תשנ"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' חיים ב"ר יוסף ע"ה קציר

נפטר אור לכ"ט טבת ה'תשע"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י אנ"ש דלאס-אנדזשעלעס, קאליפארניע שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הגדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט נתיבות: שתי חוברות על תניינים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחוברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

א. "ויקח את בת לוי"

על הפסוק "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי"¹, שואלים בגמרא²: מן הפסוק³ "אשר ילדה אותה ללוי במצרים" לומדים, שיוכבד נולדה בין החומות – לידתה במצרים והורתה שלא במצרים⁴, ולפיכך יוצא, שכאשר לקח עמרם את יוכבד בשנית² – לפני הולדת משה, היא היתה בת מאה ושלושים שנה,

שהרי⁵ בני ישראל היו במצרים מאתיים ועשר שנים⁶, ובצאתם משם היה משה בן שמונים⁷ שנה,

ואם כך, מדוע אומרת התורה "ויקח את בת לוי", כאשר הביטוי "בת" מבטא את היותה צעירה? ועל כך משיבים בגמרא: "מלמד⁸ שנולדו בה סימני נערות, נתעדן⁸ הבשר, נתפשטו הקמטים וחזר היופי למקומו".

על כך אומר הרשב"ם⁹, שהגמרא לומדת ש"לידתה במצרים והורתה שלא במצרים" מכך שהפסוק "אשר ילדה אותה ללוי במצרים" הוא "קרא יתירא (=פסוק מיותר) הוא, דהא כבר כתיב בת לוי".

ב. הענינים הנלמדים זה מזה קשורים ביניהם

כבר הוסבר פעמים רבות¹⁰, שכאשר לומדים מענין אחד לענין אחר, הרי למרות שלכאורה

(1) פרשתנו ב, א.

(2) סוטה יב, א. א. ב"ב קכ, א. וכו"ה בשמו"ר פ"א, יט. וראה גם תיב"ע ופרש"י עה"פ.

(3) פנחס כו, נט.

(4) כ"ה הלשון בב"ב שם. אבל שם קכג, ב (ובדק"ס שם מובא גירסא ככפנים – והורתה שלא במצרים) ובסוטה שם: ואין הורתה במצרים. וראה הערה 62.

(5) ראה פרדר"א ורש"י שבהערה הבאה. ועוד.

(6) פרדר"א פמ"ח. שמו"ר פי"ח, יא. תיב"ע א"ב, מ. מ. פרש"י עה"ת (לך טו, יג. פרשתנו שם. ועוד).

(7) וארא ז, ז.

(8) בסוטה ושמו"ר שם, ליתא תיבת "מלמד" וגם לא סיום המאמר, נתעדן כו"ל.

(9) ב"ב קכ, א.

(10) ראה גם לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 241.

אפשר לומר, שהלימוד הוא רק הוכחה עבורנו (שכדי שאנו נדע ענין זה אנו זקוקים להוכחה מענין אחר), בכל זאת, בהתבוננות בשלמות התורה, ובדיוק המוחלט שבכל פרטיה, הכרחי לומר שבפנימיות הענינים¹¹, הרי הענין המלמד פרטים לגבי הענין הנלמד הוא הגורם או החסבר של הענין הנלמד¹² עצמו, או לפחות של המושגתו וגילוייו לנו.

מכך מובן בענינונו:

(א) כיון שההוכחה לפירוש על "ויקח את בת לוי" – ש"נולדו בה סימני נערות..." – היא מכך ש"לידתה במצרים והורתה שלא במצרים", שמכך רואים, כדלעיל, שהיא היתה כבר בת מאה שלשים שנה, מובן, שהענין ש"נולדו בה סימני נערות" כאשר עמרם לקח את יוכבד בשנית קשור לכך באופן של גורם ותוצאה. כלומר, הדבר נובע מכך ש"הורתה שלא במצרים".

(ב) מצד שני: כיון שהדיוק בפסוק "אשר ילדה אותה ללוי במצרים" – שרק הולדתה היתה במצרים – נובע מהפסוק "ויקח את בת לוי" הקשור להולדת משה¹³ (שמפני פסוק

(11) ראה ע"ד דרמ"צ כב, ב בנוגע למצות אכילת מצה ושאר המצות שבענין זכירת יצי"מ, שזה שע"י מצות אלו, תקבע בלבבינו האמונה מפני שיצי"מ הוא, אות ומופת גמור בחידוש העולם כו" (חינוך מצוה כא) – הוא לפי שבפנימיות הענינים, המצה וכן אמירת ההגדה וכו' יש בהם עצמם כח לחזק את האמונה.

(12) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 61 הערה 30.

(13) שהרי ע"פ דרך הפשט – ותהר האשה ותלד בן" הוא לאחזרי, ויקח את בת לוי" (ראה פרש"י פרשתנו ב, ג*.) וכו"ה בתיב"ע פסוק ב).

וגם לפי מה שאמרנו (סוטה שם. שמו"ר פ"א, יג) "מעברא ב' תלתא ירחי מניקרא – הרי אמרו בסוטה שם

(* ברבותינו בעה"ת ובחזקוני, שגם לפי פרש"י, נתעברה ג' חדשים קודם שהחזירה, והמצרים מנו לה ו' חדשים מיום שהחזירה (כי גם הם ידעו שהולדת לז' יולדת למקוטעין), וכונת רש"י ב"בדקו אחרי לטוף ט" – היינו משנתעברה באמת.

[ולפי פירושם צ"ל שמקורו של רש"י שילדתו לו' חדשים ויום א' הוא – כי באם נולד לט' חדשים (היינו ו' חדשים משתחזרה) לא היתה יכולה להצפינו כלל, דמכיון שגם

ג. שתי ירידות ושתי עליות

כדי להבין זאת יש להקדים ולהביא את דברי המדרש¹⁶ על הפסוק "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" (הבאים לשון הווה¹⁷): הרי "מים רבים היו להם שבאו למצרים", אלא "כל זמן שיוסף היה קיים, לא היה להם משוי של מצרים, מת יוסף נתנו עליהם משוי, לפיכך כתיב הבאים, כאילו אותו היום נכנסו למצרים".

וזהו ההסבר שמבאר אדמו"ר הזקן ב"תורה אור"¹⁸, שבפרשת שמות מוזכר שוב בואם למצרים, למרות שכבר מסופר על כך לפני כן בפרשת ויגש¹⁹ – כי הענין של "הבאים מצרימה" שבפרשת שמות מבטא ירידה גדולה הרבה יותר מ"הבאים מצרימה" שבפרשת ויגש, עד כדי שהדבר נחשב לירידה נפרדת למצרים.

ומבאר אדמו"ר הזקן, שכשם שבגלות מצרים היו שתי ירידות – הירידה המופיעה בפרשת ויגש, והירידה המופיעה בפרשת שמות (אשר שתייהן נרמזות בכפילות הלשון שבפסוק – "ירוד ירדנו"²⁰) – "ירידה אחר ירידה", כך יש גם ביציאה ובגאולה ממצרים שתי עליות (כנרמזו בפסוק "ואנכי אעלך גם עלה"²¹, ובפסוק "עלה נעלה"²² – כפל עליות) – "עילוי אחר עילוי": עליה אחת היתה ביציאה ממצרים – "אעלה אתכם מעני מצרים... אל ארץ זבת חלב ודבש"²³, והעליה השניה תהיה בגאולה העתידה.

ד. הירידה השניה – כאשר מת יוסף

הירידה השניה של "הבאים מצרימה", שעליה מסופר בפרשתנו, התחילה, כדברי

זה^{13*}, המלים "אשר ילדה אותה ללוי" הן "קרא יתירא" – מובן, שהענין של "הורתה שלא במצרים" היה כדי שמשו רבינו, מושיעם של ישראל, יולד מאם אשר "הורתה שלא במצרים".

ג) כיון שהפסוק "אשר ילדה אותה ללוי במצרים", המלמדנו ש"הורתה שלא במצרים"¹⁴, ו"שנולדו בה סימני נערות"¹⁵, מופיע במנין באי הארץ, מובן, ששני ענינים אלו – "הורתה שלא במצרים" ו"נולדו בה סימני נערות" – קשורים בפנימיותם לענין הכניסה לארץ.

„שהלך (ויקה) בעצת בתו“, ופירש הרשב"ם (בב"ב שם. ופשוטו שמתאים להסוגיא דסוטה ובפרט שמביאה שם) „שנתנבאה לו שעתיד בן לצאת ממנו שיושיע את ישראל“. ואף „דמשום נבואתה לא היל' צריך להחזירה דהא ודאי היל' יודע עמרם בעיבורה של יוכבד .. אלא ע"כ החזירה מטעם שא"ל קשה גזירתך כו" (תדא"ג מהרש"א בסוטה שם – ד"ה שהלך) – הרי מפרש (בתדא"ג שם – ד"ה ויקח). „היו שמחין בחזרתה שלא יהי' נולד בן המושיען בהיותה גרושה כו"י. עיי"ש.

^{13*} (13) פשטות כוונת הרשב"ם ב„דהא כבר כתיב בת לוי“ היא להכפל בקרא דפ' פינחס עצמו, „יוכבד בת לוי אשר ילדה אותה ללוי במצרים“.

אבל הלשון „יוכבד בת לוי“ (מצ"ע) אפשר לפרש ממשפחת לוי (ראה רמב"ן ויגש מו, טו), משא"כ „ויקח את בת לוי“ דפרשתנו, שעכ"ל שהכוונה ל"בת לוי" ממש דאל"כ הול"ל „מבית לוי“, כהתחלת הכתוב „וילך איש מבית לוי“ (וראה גם מהר"ו לשמו"ר פרשתנו כאן – פ"א, יט).

(14) אבל מזה ש„בפרטן אתה מוצא שבעים חסר אחד“ אין יודעים שהורתה היל' שלא במצרים, כ"א יודעים רק שישנו עוד אחד שלא נמנה בפירוש בין השבעים נפש (וראה ב"ר פצ"ט, ט כמה דיעות בזה).

(15) ועפ"ז יומתק מה שבהקושיא „אפשר בת מאה ושלושים שנה“ (שבסוטה שם. ב"ב שם. שמו"ר פ"א, יט), מעתיק גם „שנאמר אשר ילדה כו" – אף שהוכחתו לזה שם בעיקר היא (לא מדויק הכתוב כ"א) „דאמר רחב"ח" – כי פסוק זה נוגע ל„שנולדו בה סימני נערות“, כבפנים.

המצריים ידעו שאפשר להוליד לו' חדשים – ודאי באו לבדוק אז!

אבל לפי פירושם, שטענת המצריים היתה בזה שלא ידעו שנתעברה קודם. הרי קשה ביותר שעיקר הטעם לזה שיכלה להצפין רק ג' חדשים – לא כתבו רש"י כלל, אפילו לא ברמז! ולכן לפענ"ד צ"ל, שלפי פרש"י טענתם של המצרים היתה רק בזה שחשבו שנולד לט' חדשים. וא"כ נתעברה לאחרי שהחזירה. וראה גם בפירוש סוד הארץ והרא"ם כאן.

לעילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצ"צ באמונה

מסור ונתון לעשות צדקה וחסד

בעל מעשים ומרץ ורב פעלים

הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה

בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד

שגלוב

מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש

ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"

לקרב את היהודים עולי רוסיה לאביהם שבשמים

ולהכניסם בבריתו של אאע"ה

המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון

הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים

ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'

השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך

ולחיזוק כבוד רבני ליובאוויטש

זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה

נפטר בשם טוב

כ"א תמוז ה'תשס"ו

ת' נ' צ' ב' ה'

(16) שמו"ר שם, ד. תנחומא פרשתנו ג.

(17) ראה פרש"י ויגש מו, ת. שם, כו.

(18) ריש פרשתנו.

(19) מו, ח ואילך.

(20) מקץ מג, כ.

(21) ויגש מו, ד.

(22) שלח יג, ל.

(23) פרשתנו ג, יז.

המדרש, כאשר "מת יוסף"²⁴ לפני הפטירה של "כל אחיו וכל הדור ההוא".

אמנם "כל זמן שהיה אחד מהם קיים מאותן שירדו למצרים לא שעבדו המצרים בישראל"²⁵, אך הדיוק הוא בכך ש"לא שעבדו", אך את ה"משוי של מצרים" הם נתנו עליהם מיד כאשר "מת יוסף"²⁶.

ה. דוקא ה"משוי" הוא ירידה עצומה

מכך שהתורה מגדירה את ה"משוי של מצרים", מיד לאחר ש"מת יוסף", כירידה השניה – "הבאים מצרימה" בשנית, ולא את שעבוד מצרים, לאחר ש"זימת... וכל הדור ההוא", שעל כך מסופר רק כמאורע וכפרט בתוך הירידה השניה עצמה – מובן,

(א) שהירידה בעת מותו של יוסף עצומה ביותר יחסית לירידה הראשונה שהיתה לפני כן, אשר משום כך אין היא יכולה להיחשב כפרט בירידה הקודמת, אלא היא מוגדרת כירידה בפני עצמה²⁷.

(ב) שההבדל העצום שבין שתי ירידות אלו הוא בדומה להבדל העצום שבין העליה שביציאת מצרים לבין העליה שתהיה בגאולה העתידה²⁸, וכאמור לעיל בשם אדמו"ר הוקן, ששתי עליות אלו הן כנגד שתי הירידות.

(24) שלכן מסמיך הכתוב, ואלה שמות בני"ה הבאים מצרימה" ל"זימת יוסף גו" שלפנ"ו (בסיום פ' ויחי). וראה שוה"ג להערה 27.

(25) שמו"ר שם, ת. וי"ש זימת יוסף (גם בנוגע להשעבוד – ראה לקמן הערה 57).

(26) ולהעיר גם מזה ששתי הירידות (שבפ' ויגש ובפרשתנו) הם בשני ספרים* (משא"כ, זימת יוסף גו"; ויקם מלך חדש גו"; וכל סיפורי השעבוד וכו', הם בספר אחד – ואלה שמות גו' הבאים מצרימה).

(27) ראה ירמ' כג, ז"ח (הובא בהגהות הצ"צ לתו"א הנ"ל סעיף ג') באוה"ת שמות ע' ז: ולא יאמר גו' אשר

* ואף שמשוי של מצרים (ירידה השני) הותחל משמת יוסף, וענין זה כתוב בסיום ספר בראשית – הרי המסופר שם הוא רק בנוגע למיתת יוסף שזה ה' הסיבה להירידה, אבל לא הירידה (הבאים מצרימה) גופא.

ו. במצרים – "לא ידעתי את הוי"

ההסבר לכך הוא:

מהותה של "מצרים", מלשון מיצרים וגבולות²⁹, היא, שאין היא מאפשרת גילוי אלקות שלמעלה מהטבע³⁰. ולכן אמר יוסף לפרעה מלך מצרים "אלקים יענה את שלום פרעה"³¹, "אשר האלקים עושה הראה את פרעה"³² – כי אל פרעה מלך מצרים אפשר לדבר רק במושגים של שם אלקים, שהוא בגימטריא³³ "הטבע"³⁴. וכאשר הגיע משה רבינו אל פרעה ואמר לו "כה אמר הוי'... שלח את עמי...", השיב לו פרעה "מי הוי' אשר אשמע בקולו... לא ידעתי את הוי'"³⁵ – פרעה אינו מכיר בשם הוי' שלמעלה³⁶ מהטבע, ואינו רוצה להודות בקיום דרגה זו³⁷.

זוהי משמעותה של הירידה הראשונה למצרים, שעליה מסופר בפרשת ויגש³⁸: לפני כן היו בני ישראל בארץ ישראל, שבה רואים

העלה את בני"ה מארץ מצרים כי אם גו' אשר העלה גו' מארץ צפונה גו'. וראה אוה"ת שם כמה מאמרי רז"ל ע"ז. (29) ראה תו"א ע"א, ג ואילך. ובכ"מ.

(30) ראה תו"א שם. פרשתנו נ, ב. ועוד. אבל מזה עצמו שהמיצרים והגבולות שמצד שם אלקים נרמזים בהשם, מצרים, מוכח שניקור ותוקן המיצרים וכו' הוא במצרים (ראה לקמן הערה 40. וראה גם לקוטי שיחות [המתורגם] ח"ה ע' 176 ואילך, שגלות מצרים הוא גלות היותר קשה), ולכן הוא השרש ל[המצרים ד] כל הגליות (ראה שם ע' 183 הערה 17).

(31) מקץ מא, טז.

(32) כן הובא בתו"א שם (ע"א, ד). והוא הפסוק שבמקץ שם, כה. ומה שאינו מביא הפסוק (שם, כה), את אשר האלקים עושה הגיד לפרעה" שלפנ"ו – וכן טעם השינוי בכתוב – י"ל שהוא להדגיש שותכן החלום יהי' באופן של "הראה", גילוי. ושבח' אלקים הוא שם באופן דמביא לרא' (גילוי). ולכן בא לשון זה דוקא לאזור שנופרט הפתרון.

(33) פרדס שער יב פ"ב. ובש"ה שער האותיות (פט), א – שכי' בזהר.

(34) לפי שמסתיר האור שלמעלה (שער היחוד והאמונה רפ"ו).

(35) שמות ה, א"ב.

(36) שהיה"א פ"ו. לקו"ש [המתורגם] ח"ט ע' 57 הערה 32.

(37) ראה כנה"ל זח"א קצה, א. של"ה חלק תושב"כ פ' וארא (שם, ב ואילך).

(38) ראה תו"א נ, ב.

ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אם זה מצב דלילה, "הבאים מצרימה"), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים רגע ראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ"ימי חייד" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אם הוא כבר למעלה משבעים שנה וכיו"ב), עובר כאו"א מישראל מיד – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"⁴, בהמשך ד"כל ימי חייד" בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה היא, שהעבודה דבנ"י עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח", לגלות כבר תיכף בפועל איך שהמצב ד"הבאים מצרימה" בגלות הוא באמת מצב ד"גאולת ישראל", ע"ז שמתכוונים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"ימות המשיח".

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמתחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם. . ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד בני"ה מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן ד"והעמידו תלמידים הרבה"⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, שלאחר שישנו כבר ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו. . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה" – שאז "בחזקת שהוא משיח" – שכבר יהי' מיד "משיח בודאי", ע"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל. . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

און נוסף צו דעם אייגענעם לימוד בזה, זאל מען זען אויך משפיע זיין אויף אנדערע אידן ארום זיך, אנשים נשים וטף, באופן פון „והעמידו תלמידים הרבה“⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, אז דורך דער עצם החלטה בדבר זאל מען תיכף ומיד באקומען דעם שכר, דער קיום בפועל פון דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, אז לאחרי וואס מ'האט שוין דעם „מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'“ – וואס ער איז „בחזקת שהוא משיח“ – זאל ער שוין גלייך ווערן „משיח בודאי“, דורך דעם וואס „עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו“.

(משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת תשנ"ב)

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר „כלו כל הקיצין“¹, כבר עשו בני תשובה, וסיימו הכל, כולל גם – „לצחצח הכפתורים“, וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני שיראו שהגאולה האמיתית והשלימה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

מזה מובן . . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי שכבר סיימו הכל (כנ"ל), ישנה הבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי „(תזכור יום צאתך ממצרים) כל ימי חיך . . . להביא לימות המשיח“³,

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין „כל ימי חיך“ ו„ימות המשיח“ (כמו שהי' אצל בני בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא „כל ימי חיך“ דכאו"א מישראל, חיו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) „ימות המשיח“ בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף

(6) אבות פ"א מ"א.
(7) הלי' מלכים ספ"א.

בגלוי את השגחתו של הקב"ה על כל פרט ופרט – „ארץ אשר הוי' אלקיך דורש אותה תמיד עיני הוי' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה“³⁹, וכאשר מגיעים לארץ אשר בה „לא ידעתי את הוי'“, זוהי ירידה גדולה ביותר.

ז. במצרים אין ממתינים לגשם משמים

אחד הענינים שבו מתבטא הבדל זה בין ארץ ישראל לבין ארץ מצרים הוא, שבמצרים אין יורד גשם, וצמיחת התבואה וכדומה היא על ידי הנילוס, ואילו ארץ ישראל⁴⁰ „למטר השמים תשתה מים“⁴¹.

מדוע קבע הקדוש-ברוך-הוא כך, „שלא תהא הארץ שותה אלא מלמעל“? אחד ההסברים לכך הוא כדי „שיהיו הכל תולין עיניהם כלפי מעלה“⁴²: כאשר האדם יודע שהוא נזקק ל"מטר השמים", הרי גם כאשר יש לו שפע רב, "תאכל ושבעת... וכל אשר לך ירבה", בכל זאת הוא יישמר⁴³ במדה מסויימת מ"זרם לבבך ושכחת את הוי' אלקיך“⁴⁴, ביודעו, שאף כאשר יבצע את כל התלוי בו – חרישה, זריעה וכדומה, הוא זקוק לעזרת הקדוש-ברוך-הוא⁴⁵.

(39) עקב יא, יב. ובחיי שם: עיקר הדרישה וההשגחה שם ומשם מתפשטת לשאר הארצות . . . שאין א"י נתונה תחת ממשלת הכו"מ . . . אבל הקב"ה בעצמו ובכבודו דורש אותה תמיד. וראה בהנמסן בהערה הבאה.

(40) ואף שלכאורה כ"ה גם בכל הארצות ששונות מי גשמים – הרי [נוסף על זה שא"י צריכה יונתו לגשמים משאר ארצות (תענית י, א. רש"י שם ד"ה תתאי. וראה ש"ך עה"ת – עקב שם), הר"ן] „א"י משקה אותה הקב"ה בעצמו וכל העולם כולו ע"י שליח" (תענית שם. ובהדא"ג מהרש"א שם: ע"י שליח דהיינו שרי אומות שלמעלה ומולות שלהם. ולהעיר מאוה"ת עקב ע' תרטו. ואכ"מ). אלא ש"מ"מ, גם בשאר ארצות – מכיון ששונות מי גשמים, אין שם העלם כ"כ כבמצרים, שלכן דוקא פרעה אמר „לי יאורי“ כדלקמן הערה 46.

(41) עקב שם, י"יא ופרש"י שם. וראה אוה"ת שם ריש ע' תרה, ש"עיקר פ"ל ארץ גו' דורש אותה עיני גו' קאי על ענין הגשמים“. וראה גם רמב"ן וספורנו שם. ועוד.

(42) ב"ר פ"ג, ט. וראה גם ירוש' תענית פ"ג ה"ג.

(43) ויתירה מזו: מכיון שירידת המטר הוא ע"י „שברו בריות את ערפן" (ב"ר שם, יד. וראה גם ירוש' שם פ"ב ה"א), ה"ז מביא להרגש של היפך ד"ה, ד"ה לבבך“.

(44) עקב ת, י"ב.

ואילו כאשר הוא נמצא במצרים, שבה קבע הקב"ה הנהגה טבעית, שבתקופה מסויימת הנילוס עולה ומשקה את השדות – הרי כיון שבעיני בשר אין הוא חש בצורך של עזרת הקב"ה, הוא עלול להשלות עצמו⁴⁶ ש"כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" ולשכוח, ח"י, ש"הוא⁴⁷ הנותן לך כח לעשות חיל“⁴⁸.

ח. גם הנילוס תלוי בקדוש-ברוך-הוא

לפי זה מובן מדוע בירך יעקב, בהגיעו למצרים, את פרעה, „שיעלה נילוס ברגלך“⁴⁹. ולכאורה: הרי הנילוס היה האילול של המצרים⁵⁰, וכיצד ייתכן שיעקב יברך את פרעה בענין הקשור לנילוס, שהוא העבודה-זרה שלו, ובמיוחד כאשר על ידי כך גדלה⁵¹ גאוות פרעה עד כדי אמירת „לי יאורי“?

ההסבר לכך הוא, שאדרבה, היא הנותנת: המצרים עבדו לנילוס מפני היותו „עולה ומשקה את הארץ“⁵², ולכן בירך יעקב את פרעה „שיעלה נילוס ברגלך“, ועל ידי ברכה זו הוא החליש את הנילוס כעבודה-זרה, בהראותו, שגם הנילוס תלוי בכוחו של הקדוש-ברוך-הוא על ידי ברכת יעקב.

אך בכל זאת מובן, שאף לאחר שראו שגם הנילוס משועבד לקדוש-ברוך-הוא, עדיין לא הגיעו להנהגה של „למטר השמים תשתה

(45) ראה בחיי עקב יא, יז: לכך לא נתן לך ארץ משקה כארץ מצרים, כדי שלא תהי' ההשקאה בידך ויהיו תמיד עיניך נשאות אליו למפתח גשמים שבידו. וראה גם אלשיך שם, י"ד.

(46) ראה יחזקאל כט, ג: לי יאורי. וברש"י שם: איני צריך לעליונים כו'.

(47) עקב ת, י"ד.

(48) ועפ"י מתורץ בפשטות קושיית הרמב"ן (עקב יא, ז) „אעפ"י שהכל ברשותו ונקל בעיני השי"ת להאביד (גם) יושבי מצרים ולהוביש נהרותם ויאוריהם“

– כי באם היו נמצאים במצרים, לא היו מרגישים כ"כ ש„נקל בעיני השי"ת כו“, מכיון שבמצרים הוא העלם והסתיר.

(49) תנחומא נשא כו. רש"י ויגש מז, י.

(50) תנחומא וארא יג. שמור"ר פ"ט ט. רש"י וארא ז, יז.

(51) ראה המשך באתי לגני תש"י ספ"ז.

(52) רש"י ויגש שם.

מים", כי בנוסף לכך שגם לאחר ברכת יעקב עדיין אין זה "מטר השמים", הרי הענין של "יעלה נילוס ברגלו", שנגרם על ידי ברכת יעקב רק מקל ומפחית את הטרחה, אך אין הדבר הכרחי לצורך קיום מצרים, בשונה מארץ ישראל, אשר בה "למטר השמים תשתה מים" הוא ענין הכרחי לצורך קיומה.

וכיון שגם לאחר ברכתו של יעקב יכלו המצרים להרגיש, שעצם קיומם אינו תלוי בקדוש־ברוך־הוא, ח"ו, נגרמה שם ירידה עצומה ביותר.

ט. "מצרים" – דוקא כאשר "מת" יוסף

לפי זה מובן כיצד התחילה לאחר מות יוסף ירידה חדשה – פעם שניה של "הבאים מצרימה", ירידה גדולה הרבה יותר, באין ערוך, מהירידה שהיתה עד אז:

בתורת החסידות נאמר⁵³, שדרגת יעקב, כשלעצמו, היא בעולם האצילות, וכדי שעניני יעקב ירדו גם לעולמות הנמוכים יותר – בריאה יצירה עשיה, עד ל"עולם הזה הגשמי והחומרי ממש" "שאינן תחתון למטה ממנו" ו"מלא קליפות וסטרטא אחרא"⁵⁴, נעשית המשכה זו על ידי יוסף.

זהו ההסבר, בפנימיות הענינים, לכך שברכת יעקב לפרעה "שיעלה נילוס ברגלו" ניתנה על ידי "ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמידהו לפני פרעה"⁵⁵,

כי יעקב כשלעצמו ועניניו הם בעולם האצילות, וכדי ש"יורגשו" גם למטה, עד שאף בנילוס – העבודה הזרה של המצרים – יהיה ניכר שהשפעתו (בשלמות) תלויה בברכתו של יעקב, יש צורך בעבודתו של יוסף, אשר הוא הביא את עניני יעקב "לפני פרעה".

מכך מובן, שגילוי האור ש"המשיך" יעקב במצרים, שגם שם תורגש ממשלתו של

53 ראה ביאורו ל, סע"א ואילך. אה"ת וחי שפו, א"ב. וראה לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 249.

54 תניא פל"ז. 55 ויגש מז, ז.

הקדוש־ברוך־הוא, נמשך בזמן חיי יעקב וחי יוסף. אך לאחר ש"ימות יוסף", הפסיק גילוי זה, ומצרים נותרה כפי שהיתה מצד עצמה.

ולכן נאמר במדרש "מת יוסף... כאילו אותו היום נכנסו למצרים": עד אז, כאשר עדיין האיר במצרים בגלוי האור ש"נמשך" על ידי יעקב ויוסף, עדיין לא היתה זו "מצרים" האמיתית, למרות שגם אז היתה בדרגה נמוכה הרבה יותר מארץ ישראל, כדלעיל בסעיף ח'. רק כאשר "מת יוסף" וגילוי זה הפסיק, הרי אז "כאילו אותו היום נכנסו למצרים".

י. מיתת "כל אחיו..." – פרט בלבד

אמנם, גם לאחר מות יוסף עדיין זכרו, שהברכה הגיעה למצרים על ידי יעקב ויוסף⁵⁶, וקיומו של "מלך חדש... אשר לא ידע את יוסף" היה יכול להתחיל רק לאחר "וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא"⁵⁷,

אך היתה זו רק ידיעה והכרה שכלית, אשר אינה דומה כלל למצב שהיה לפני מות יוסף, כאשר האור היה בגלוי.

וכיון שידיעה זו היא חיצונית בלבד⁵⁸, ואילו

56 שלכן, כשמת יוסף נתפסקה ההשפעה – השליכו את יוסף ליאור, כדי שיתברכו מימיו" (סוטה יג, א).

ובחדא"ג מהר"ל בסוטה שם: "כי ידעו כי יוסף הוא המשביר... שכן ה' ברכת יוסף שיתפרנסו בשבילו הכל כדכתיב משם רועה אבן ישראל" – והרי ברכה זו (הכח "שיתפרנסו בשבילו הכל") באה לו מיעקב.

57 ועפ"ז יובן מ"ש כאן, "וימת יוסף" – אף שכבר נאמר זה בס"פ ויחי – כי מה שנתחדש ב, וימת כל הדור ההוא" הוא, זה שנשכח (וימת) ענינו של יוסף.

– להעיר מירוש' סוטה פ"א ה"ח: כתוב אחד אומר כו' שהיו הפלשתים יראים ממנו... לאחר מותו כדרך שהיו יראים ממנו... בחייו. וכיון שבכתוב (ממנו הוא הלימוד הנ"ל) נאמר (לנוסחת הירוש') – תורה מעבירים שבת נה, (ב) וישפוט את ישראל ארבעים שנה, מובן שהוא (שהי' שופט ובאופן דכ' שנה שלאחרי מותו נכללים ביחד עם כ' שנה שבחייו – דמורה על איוו השתוות ביניהם – זהו) העיקר (אלא שהי' אפשרי ע"י שהיו הפלשתים יראים כו'), היינו שהי' כמו בחייו. ועד"ז י"ל שזוהי הכונה ב"וימת יוסף" דבפרשתנו – שנפסק גם ענין זה (והרי גם כאן תיבת "וימת" כוללת, כל הדור ההוא" עם, "יוסף").

58 ראה לקמן ע' 127*8 ובהנמנן שם, בענין ההפרש בין ראו' ושמיעה.

מ'האט שוין אלץ פארענדיקט (כנ"ל), האָט מען די הבטחה גמורה אין תורה, אַז עס וועט זיכער זיין "תזכור את יום צאתך מארץ מצרים" כל ימי חיך... להביא לימות המשיח"³,

ובפשטות – אַז מ'דאַרף ניט אַנקומען צו אַ הפסק ח"ו צווישן "כל ימי חיך" און "ימות המשיח" (ווי דאָס איז געווען באַ אידן בכל הדורות שלפני דורנו זה), נאָר "כל ימי חיך" פון יעדער איד, זיינע חיים גשמיים אַלס נשמה בגוף, זיינען כולל בפשטות (אויך) "ימות המשיח" בלי הפסק, וואָרום די גאולה קומט תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אויב דאָס איז אַ מצב פון לילה, "הבאים מצרימה"), אַזוי אַז דער רגע האחרון פון גלות און די נקודה אחרונה פון גלות ווערט דער רגע ראשון און נקודה ראשונה פון גאולה,

און פון "ימי חיך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אויב ער איז שוין עלטער פון שבעים שנה וכיו"ב), גייט יעדער איד גלייך איבער – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"⁴, אין דעם המשך פון "כל ימי חיך" בימות המשיח, און חיים נצחיים וואָס וועט דעמולט זיין.

ובנוגע לפועל מיינט עס, אַז די עבודה פון אידן איצטער דאַרף זיין "להביא לימות המשיח", צו שוין גלייך מגלה זיין בפועל ווי דער מצב פון "הבאים מצרימה" אין גלות איז באמת אַ מצב פון "גאולת ישראל", דורך דעם וואָס מ'גרייט זיך אַליין און מ'גרייט צו אַנדערע צו דעם מצב פון "ימות המשיח".

כולל ובמיוחד – בקשר מיט דעם יום ההילולא פון דעם רמב"ם – דורך מחזק זיין און מוסיף זיין אין לימוד ספר משנה תורה להרמב"ם... ובפרט – אין ספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, אין די לעצטע צוויי פרקים פון הלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

3 ברכות יב, ב.

4 ויק"ר פל"ב, ה. וש"נ.

5 כ"ה הכותרת בדפוס וויניצאה רפד. שי.

(ה'תשנ"א), ר"ת (הי' תהא שנת) נפלאות אראנו.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש "פגד פגדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו", והנה זה בא¹⁰, ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בקיום התומ"צ, כפס"ד הרמב"ם¹¹ (בעל יום ההילולא דכ"ף טבת, מוצש"ק זה) שע"י "מצוה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(משיחות ש"פ שמות, י"ט טבת תנש"א)

(9) שה"ש ב, ט.

(10) שם ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).

(11) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

נח.

מ'האָט שוין גערעדט מערערע מאָל דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז נוסף אויף דעם וואָס ס'איז שוין, "כלו כל הקיצין"¹, האָבן אידן שוין תשובה געטאָן, און מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, כולל אויך – "צופוצן די קנעפּלעך", און מ'דאַרף נאָר האָבן אַז דער אויבערשטער זאָל אויפּעפענען די אויגן פון אידן זיי זאָלן זען ווי ס'איז שוין דאָ די גאולה האמיתית והשלימה, און מ'זיצט שוין באַ דעם שולחן ערוך, בסעודת לוויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי וואָס

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) ראה ב"ב עד, ב ואילך. פסחים קיט, ב. ועוד.

לקוטי

עיקר ופנימיות הענין של המשכת יעקב ויוסף כבר לא היו אז, יוצא, שעל ידי "זימת" של "כל אחיו וכל הדור ההוא", דבר שגרם ל"זיקים מלך חדש אשר לא ידע את יוסף" (אפילו לא בידיעה), לא התרחשה ירידה מהותית,

ולכן נחשב ענין זה למאורע שהוא פרט בלבד בפעם השניה של "הבאים מצרימה", כדלעיל בסעיף ה'.

יא. "מושיען של ישראל" – מעל לטבע

לפי כל האמור לעיל יובן הקשר בין "נולדו בה סימני נערות" לבין "הורתה שלא במצרים":

ישנו כלל ש"אין חבוש מתיר עצמו"⁵⁹. לכן צריך היה משה רבינו, מושיען של ישראל, להיות דוקא משבט לוי⁶⁰, אשר עליהם לא חלה "מלאכת שעבוד מצרים"⁶¹, כי מפני שהוא לא היה משועבד, היה בכחו לגאול את ישראל ממצרים.

אך כיון שמשה היה צריך להוציא את בני ישראל גם מירידתם במצרים, וגם מירידתם הראשונה, המסופרת בפרשת ויגש, ולא רק משעבוד מצרים – מובן, שמשה היה צריך להיות במצב שאין הוא נכלל ב"הבאים מצרימה", ואף לא בפעם הראשונה של "הבאים מצרימה", ולא רק בשעבוד מצרים בלבד.

ולכן קבע הקב"ה שהורתה של יוכבד אמו של משה תהיה "שלא במצרים"⁶², ומשום כך אין היא נמנית במפורש בין "הבאים מצרימה"⁶³, כדי

(59) ברכות ה, ב. וה"ש.

(60) ראה גם ספר גבורות ה' (להמהר"ל) פט"ו. ושם, שמטעם זה נאמר בלידת משה, "וילך איש (סתם) מבית לוי ויקח את בית (סתם) לוי" (ולא כלשון המורגל בכגון דא). (61) תנחומא וארא ו. שמור"ר פ"ה, טו. רש"י שמות ה, ד.

(62) ועפ"ז יומתק חילוק ב' הלשונות: (1) (סוטה יב, א. ב"ב קכג, ב) לידתה במצרים ואין הורתה במצרים (משמיענו ההכרח שצ"ל לידה (אבל לא היריון) במצרים (ראה הערה הבאה)). (2) (ב"ב קכ, א) לידתה במצרים והורתה שלא במצרים (משמיענו ההכרח דהריון שלא במצרים). – גם ב"ב זה ההתחלה לידתה במצרים משום דקאי אקרא "לידה במצרים".

(63) ומה שמ"מ גם יוכבד היא מכלל, הנפש גו' הבאה

שיחות

שמות

שבנה משה ויכול להיות "מושיען של ישראל". ואותו ענין התבטא גם בכך שלפני שהיתה יוכבד צריכה ללדת את משה "נולדו בה סימני נערות"⁶⁴ – דבר שהוא למעלה מהטבע⁶⁵ – כי מהותה העיקרית של גלות מצרים היא ההעלם וההסתר של לבושי הטבע, ולכן כאשר צריך להיוולד "מושיען של ישראל", צריך להיות ביטול של הטבע⁶⁶.

זהו ההסבר לכך שהענין של "נולדו בה סימני נערות" נלמד מ"הורתה שלא במצרים", והענין של "הורתה שלא במצרים" נלמד מ"ויקח את בת לוי": כדי שיוכל להיות גילוי

מצרימה" – כי בכדי שיהי' ביכולתו של משה לגאול את ישראל, צ"ל קודם ההתלבשות בענין הגלות (וראה עד"ז בד"ה ולאחותו הבתולה תרכ"ז, בביאור הכתוב, מי זה בא מאדום גו').

אלא שהתלבשות זו שבגלות, היא רק בהיצוניות ובגילוי – "לידתה (היא) במצרים", משא"כ בפנימיות ובהעלם – "הורתה" – אינה בגלות ומיצרים כלל.

(64) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ה ע' 99 ואילך, בנוגע לשרה, שע"י שמקודם ה' אצלה, "בלותי" ואח"כ חזרה לויפ" – דוקא עי"ז נתגלה אמיתית ענין הבל"ג, שהבלתי שינוי חודר גם בגוף המשתנה. עי"ש.

ועפ"ז י"ל גם בנוגע ליוכבד, שגם זה שמתחלה ה' בה שינוי כו' ואח"כ חזרה לנערותה כו' בשביל לידת משה מושיען של ישראל, היינו בכדי שהגאולה שעל ידו, תהי' לא רק באופן שאח"כ יהי' כמו לפני גלות מצרים, אלא באופן ד.ונצלתם את מצרים – ביורו הניצוצות שבמצרים גופא, שע"ז מתגלה שגם הגלות עצמו הוא (בפנימיות) עליו כו'. וראה הערה הבאה.

(65) להעיר גם מאה"ת עה"פ וילך איש מבית לוי (ס"ע נז), ש"לוי" ל' חיבור, הו"ע מה שהיש מתחבר ובטל לאין, וההתוות מיש לאין הוא דבר חדש ושינוי הטבע.

וע"פ המבואר באה"ת שם שירידת האין להוות את היש הוא צורך עליו, שגם היש ה' בטל כו' – יש לקשר זה עם הענין החזרה לנערותה, כבהערה הקודמת.

(66) ובדוגמת המבואר באה"ת פרשתנו (ס"ע נט ואילך) הטעם לזה שילדתו שלא בצער (סוטה יב, א) שהוא לפי שחבלי לידה הוא בח' הגלויות ומשה שה' הגואל, אין שייך תבלים בלידתו*.

(* ועפ"ז יומתק זה שהענין ד"הורתה שלא בצער" מסופר גבי יוכבד דוקא, וביוכבד גופא – גבי לידת משה – אף שכל "נשים צדקניות לא היו בפתקה של חזו" (סוטה שם) – כי זה נוגע במיוחד לענינו של משה מושיען של ישראל.

ואולי י"ל, שנשי' היריון דמשה שלא בצער, נמשך זה להריון של כל נשים צדקניות, שלכן נלמד ענין זה מהריון דמשה (ראה לעיל ס"ב בתחלות).

הוספה בשורת הגאולה

יב.

לפי כל הסימנים שבדברי חז"ל עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין"¹, וכבר עשו תשובה, ובלשונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (לפני עשרות שנים) שכבר סיימו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"², ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו³.

* * *

גם לאחרי קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם למעלה מגלות, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן ד"הבאים מצרימה"⁴, "כאילו אותו יום נכנסו למצרים"⁵, ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם"⁶ בגאולה האמיתית והשלמה, ובפרט כששומעים ממש רבינו שבדורנו⁷, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, ועאכו"כ לאחרי שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ועומדים בשנת הנ"א

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) שיחת שמחת תרפ"ט.

(3) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(4) שמות א, א.

(5) שמו"ר ריש פרשתנו (פ"א, ד). תנחומא שם ג.

(6) שמות ג, טז.

(7) ראה ב"ר פנ"ו, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וראה זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב,

רע"א. קיד, רע"א). תניא פמ"ד. שם אגה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו.

(8) תבוא כט, ג.

שיחות

שמות

לקוטי

הכניסה לארץ ישראל⁶⁷, ב"ארץ אשר הוי' אלקיך דורש אותה..." – בדיוק ההיפך ממצרים, והרי זוהי המהות של "הורתה שלא במצרים" ושל "נולדו בה סימני נערות" – הגילוי שלמעלה מהטבע, כדלעיל.

(משיחת ש"פ שמות תשכ"ב)

שהוא מעל לטבע לחלוטין, עד כדי "נולדו בה סימני נערות", היה הכרחי להיות לפני כן ש"הורתה שלא במצרים"; ו"הורתה שלא במצרים" נגרם על ידי "ויקה את בת לוי", דבר הקשור, כדלעיל, להולדת מושיען של ישראל.

זהו הקשר בין שני ענינים אלו – "הורתה שלא במצרים" ו"נולדו בה סימני נערות" – לבין הכניסה לארץ ישראל, אשר משום כך הם נלמדים מהפסוק "אשר ילדה אותה ללוי במצרים", המופיע במנין באי הארץ:

כי השלמת יציאת מצרים היתה רק בעת

(67) שלכן, כל המ"ב מסעות עד לחנייתם של ישראל בירדן ירחו, נק' "אשר יצאו מארץ מצרים" (לקו"ת מסעי פט, ב. עיי"ש).

לזכות

כ"ק אדונו מורנו זרבינו

מלך המשיח

❧ ❧ ❧

ויה"ר שעי" קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

❧ ❧ ❧

יחי אדונו מורנו זרבינו מלך המשיח

לעולם ועד